

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و برزنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

محمد آصف فقیری
۰۴ اکتوبر ۲۰۲۴

محمد آصف فقیری

افکار سازی عمومی در ماهیت حقوق رسانه ها برای افغانستان

(۳)

نتیجه گیری و پیشنهادات و راه های حل

در عصر کنونی گستره ارتباطات، تبادل اطلاعات به واسطه شبکه های رسانه ئی، سرعت حداکثری را، با دربرگیری پُر مخاطب به دنبال دارد. که مجموعه عوارض جانبی و تهاجمی فرهنگی ناشی از آن را، برای افغانستان می توان تروریسم سایبری نیز تعریف کرد. افغانستان پسا چند دهه تحول، آسیب پذیری بیشتری از ناحیه امنیت روانی در بستر رسانه های جمعی دارد. اختلال و اختلاف روانی ناشی شده را، چون سلاح کشتار جمعی نیز توجیه نمود. مسلماً ضمانت اجرای حقوق رسانه چون بیطرفی و پاسخگویی مجریان، با نظارت مردمی تکلیف دایمی دولت محسوب می گردد. که یکی از بدیهی ترین حقوق شناخته شده بشر، حق آزادی بیان و امنیت روانی ناشی از آن، بخشی لاینفک اسناد حقوق بشری بوده، که آزادی معادل فلسفه وجودی انسان است و انسان را، فطرتاً آزاد خداوند آفریده، و آزادی یک ارزش متعالی، که باور داریم در انسان آزادی اصالت و شرف می باشد.

بنابراین تمامی ادیان آسمانی عهده دار حفظ آزادی انسانی بوده است و این که آزادی و آزادی بیان وسیله برای سعادت است، همانا توسعه کشوری می باشد، که در بستر تفکر انتقادی، می توان پیشرفت و توسعه افغانستان را، برق آسا کرد. که البته رسیدن افکار عمومی جامعه سیاسی افغانستان به صورت حداکثری در ماهیت سواد رسانه ئی، ثبات امنیت رسانه ئی می شود: سواد رسانه ئی چشم اندازهایی که افراد از محتوا و داده های رسانه ئی به کار می گیرد، با فراتر از سواد خواندن و دیدن و شنیدن، منوط به تحلیل فکری و برداشت وی می گردد، است. که Media Literacy همانا سواد رسانه ئی، چون رژیم غذایی باید هوشمندانه مراقب بود، که به طور فشرده سواد رسانه ئی درک و فهم می باشد با مهارت، که می توان انواع رسانه ها و انواع تولیدات آنها را، شناسائی و تفکیک و ارزش گذاری کرد.

رسانه ها، در ماهیت سیاست مدرن برای افغانستان، می توانند در روابط و پاسخگویی قواء ها و قدرت چون تفکیک قواء، برای اقتدار حاکمیت ملی تولید برنامه های سیاسی کنند. که بدون شک حکمت و جوهره فکری تفکیک قواء، در ارزش های اسلامی هم، مورد بحث و هدف متعالی نفس انسان، در محور استبداد، کبر و طاغوت بیان گردیده، می باشد. که در مقالات تحقیقی قبلاً نشر شده، از بنده شرح یافته است.

✓ امنیت رسانه ئی، در حیطه حقوق رسانه ها، به هدف حفظ آرامش روانی مخاطبان و اقتدار روحیه حاکمیت ملی در برابر تهاجم فرهنگی ناشی از وسایل ارتباط جمعی، برای کشورهای در حال توسعه چون آب حیات تبیین می شود.

✓ جان کلام امنیت رسانه ئی، سطح آگاهی بلند مخاطبان در تحلیل دریافت داده ها، می باشد - که در این امر قدرت دانش می تواند از رسانه های چاپی و طبع مطبوعات، بالای سایر انواع رسانه ئی ناشی شود، پس رسانه های چاپی از لحاظ ارزش گذاری رسانه ئی، در صدر قرار می گیرد.

✓ جوهره فکری یا اهداف که حکما، در قرن هفدهم چون تفکیک قواء، برای سیاست بیان داشته اند، در ارزش های فکری و حکمت دینی اسلامی قابل هضم بوده و برای متعالی سیاست مدرن، برای افغانستان در حیطه تحقیقات تطبیقی پدیده های مدرنیته با ارزش های اسلامی، رسانه هارا، بایدی تولید برنامه های سیاسی در حیطه آنست.

✓ رسانه های رسمی چون مأخذ و منبع علمی برای پژوهشگران محسوب می گردند. که قدرت دانش در رسانه های رسمی، تمیز یا فرق ژرف در برابر رسانه های خودسر انترنتی، جایگاه دارد، که قدرت این تمیز، در رسانه های رسمی افغانستان تقویت و اقتدار باید یابد. رسانه های رسمی مانند: مجموعه رسانه های چاپی و انترنتی چون سایت های معتبر علمی، دیداری و شنیداری که در حیطه حقوق رسانه ها، فعال هستند.

✓ تبلیغات آزادخواهی آرمانی، که در دنیای واقعی غیر قابل تطبیق اند، با نبوغ فکری مخاطبان باید مهار گردد، زیرا این گونه تبلیغات در تجزیه و چندپارچه شدن ملت غیور افغانستان، برنامه ریزی شده اند.

✓ اهمیت محوری رسانه ها، به هدف توسعه افغانستان، از نبوغ افکار عمومی، که رسانه ها را، این قدرت فکری تولید برنامه باشد، مبانی است. در وضعیت و حالتی که رسانه ها، تولید کننده و مدیر افکار عمومی در جوامع بدوی باشد، رسانه در امر توسعه نقش محوری ندارد.

منابع و مأخذ

- قرآن کریم
- محمدی فریده، محدودیتهای آزادی بیان در اسلام: فصلنامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، ش ۴، زمستان ۱۳۹۵.
- میل جان استوارت، رساله ای درباره آزادی، ترجمه احمد شیخ الاسلامی مجموعه فلسفه و منطق - ۱۳۶۳.
- فلسفه هگل، نوشته والتر استیس یونیورسیتی آکسفورد انگلستان، ترجمه حمید عنایت - ۱۳۹۰.
- نیکوکار مستانه سادات، نوابخش دکتر مهر داد - جهانی شدن و بحران هویت جوانان ۱۳۸۲.
- گل محمدی احمد، جهانی شدن فرهنگ و هویت، تهران نشر نی - ۱۳۸۳.

- قربان زاده سوار، قربان علی و هاشم ناطقی، جنگ نرم غرب و مشروعیت سیاسی جمهوری اسلامی ایران، فصلنامه مطالعات انقلاب اسلامی – ۱۳۹۲.
- رضوانی سیدحسین، حق آزادی بیان و مسئولیت بین المللی کشورها در قبال آن، فصلنامه سیاست خارجی، زمستان ۱۳۹۵.
- طباطبائی محمدحسین، تفسیر المیزان ترجمه محمدرضا صالحی، ۱۳۶۴.
- سروش عبدالکریم، دین و آزادی ۱۳۷۵.